

Pirmais RMI izlolotais Valsts prezidents

Publicēts pirms vairāk nekā 14 gadiem

Publicēts: 17.09.2010.

1979.gadā Valdis Zatlers absolvēja Rīgas Medicīnas institūtu (RMI), Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) priekštecī. Viņš ir pirmais šīs augstskolas absolvents, kas ir kļuvis par Latvijas Valsts prezidentu. Valdis Zatlers ļoti lepojas, ka RMI ir veidojusi viņa pasaules uzskata pamatu.

Šogad RSU svin 60.dzimšanas dienu. Jūs bijāt RMI students, kad augstskola bija tieši uz pusi jaunāka. Kāda tā bija toreiz un kāda tagad?

Būtiskākā atšķirība ir tāda, ka toreiz, pirms 30 gadiem, Rīgas Medicīnas institūts bija tikai medicīnu augstskola, bet šobrīd Rīgas Stradiņa universitātē ir iespēja apgūt arī citas specialitātes. Kad studēju, Rīgas Medicīnas institūtā bija tikai četras studiju programmas – farmācija, ārstniecība, pediatrija un stomatoloģija, kas sniedza nepieciešamās vispārējās pamatzināšanas.

Tāču kopīgā lieta gan augstskolas dibināšanas laikā, gan pirms 30 gadiem, gan šobrīd, ir tā, ka Rīgas Stradiņa universitāte nodarbojas ar cilvēka izpēti. Ar to ārsta specialitāte ir īpaša. Studējot jauniešiem tiek veidots īpašs pasaules uzskata pamats – cilvēks vienmēr ir centrā. Medicīna ir vērsta uz cilvēka fiziskā un garīgā kopuma izpēti un izpratni. Prasmīgi izmantojot augstskolas dotās zināšanas, iespējams gan pašam dzīvot laimīgu dzīvi, gan, visvērtīgākais - palīdzēt citiem. Pasaules uzskata veidošanos dažādās augstskolās esmu pārrunājis arī ar saviem klasesbiedriem, kuri izvēlējušies dažādas profesijas, secinot, ka mūsu dzīves uztveres ir veidojušās atšķirīgas un katram no mums tā ir unikāla.

Patlaban Rīgas Stradiņa universitāte ir paplašinājusi savu profilu, bet tās kodols aizvien ir medicīna. Ne velti augstskola nes izcilā medicīnas profesora Paula Stradiņa vārdu.

Jūs esat bijis gan students, gan arī viesojies ar lekcijām vairākās Latvijas un ārvalstu augstskolās. Kas, Jūsuprāt, ir RSU studentu stiprās puses, kas būtu jāattīsta un jāstiprina?

Es vienmēr esmu vēlējies uzrunāt manas augstskolas studentus, un ceru, ka kādreiz šī iecere īstenosies. Strādājot par ārstu, man bija iespēja iepazīt tikai RSU rezidentūras studentus, kuri ir jauki, talantīgi un mērķtiecīgi cilvēki.

Kā Jūs vērtējat faktu, ka šogad skolu absolventu vidū ir liela interese par medicīnas studijām?

Domāju, ka iemesls tam ir vienkāršs - medicīna ir viena no interesantākajām profesijām, kurā jāpilnveidojas visa mūža garumā. Nav iespējams sasniegt noteiktu profesionalitātes līmeni, pie kura vari pašapmierināti apstāties. Šie skolu absolventi izvēlas savu dzīvesveidu, jo medicīna ir dzīvesveids – grūts, sarežģīts, bet ļoti interesants. Es drīzāk to saistītu ar jauniešu tieksmi pēc dzīves vērtību izkopšanas. Palīdzēt slimam cilvēkam atgūt viņa fiziskās vai garīgās spējas ir viens no lielākajiem gandarījumiem.

Ja dažkārt dzirdam vērtējumu, ka tie, kuri izvēlas studēt medicīnu, ir ļoti drosmīgi, tad jāsaka, ka drosme izpaužas vienā aspektā – studentam ir jāsaprot, ka mediķa īstā karjera sāksies 30-35 gadu vecumā. Līdz tam brīdim tu nezini, vai būsi veiksmīgs savā profesijā un specialitātē vai nē. Atbilde uz šo jautājumu tiek saņemta tikai pašos cilvēka brieduma gados. Ja šajā brīdī saproti, ka tas nav tavs aicinājums, tad ir liela dilemma par to, ko darīt tālāk.

Jūs esat papildinājis savas zināšanas ārvalstīs. Kā vērtējat ideju, ka studentiem tiktu radīta iespēja vienu no semestriem apgūt kādā no ārvalstu augstskolām?

Mēs studiju laikā bijām „izolēti”, tāpēc šādas iespējas nebija. Katrai augstskolai ir savs attīstības līmenis, un domāju, ka iespēja semestra garumā paskatīties, kā māca citur, ir ļoti vērtīga.

Medicīna visur ir vienāda, taču aktuāls jautājums, kas un kādā veidā tiek mācīts, ir par medicīnas dehumanizāciju. Modernajā medicīnā strauji attīstās tehnoloģijas, iekārtas un mehānismi, kas paver nekad nebijušas ārstēšanas iespējas. Ir liels vilinājums palūties tikai uz tām. Lāzeru, rentģenu un datoru vadītas ārstniecības un diagnostikas iekārtas, konveijera tipa veselības aprūpe, superšaura specializācija rada draudus ārstu un pacientu cilvēciskajam kontaktam. Tas šodien nereti notiek, bet ilgtermiņā tas nekad nebūs medicīnas veiksmes stāsts. Var šķist, kāda starpība – mašīna vai cilvēks – galvenais, lai ir rezultāts. Bet cilvēks nav mašīna, ārsts nav autoserviss. Ar rezultātu vien ir par maz, svarīgas ir izjūtas, emocijas un uzticība. Var rasties pārliecība, ka cilvēks uzticas mašīnām, taču es esmu drošs, ka cilvēks tomēr visvairāk uzticas cilvēkam. Tās ir dabiskas emocijas.

Bet, domājot par studijām ārvalstīs, es joprojām uzskatu, ka pie mums iegūst ļoti labas medicīniskās pamatzināšanas. Tās ir ļoti labā līmenī.

Atceroties pasniedzējus RMI, kādas īpašības Jūs visaugstāk vērtējat savos pasniedzējos?

Visvairāk atceros tos, kas bija visstingrākie, profesionālākie, kuros vienādi apvienojās gan teorija, gan pašu pieredze un prakse.

Kāds, Jūsaprāt, būtu labākais veids, kā RSU jeb RMI bijušie studenti varētu atbalstīt savu Alma Mater?

Viena no iespējām ir iesaistīties RSU Absolventu asociācijā. Ir ļoti svarīgi, lai absolventi būtu kontaktā ar pašreizējiem studentiem.

Jebkura cilvēka veiksmīgs karjeras un dzīves stāsts iedvesmo. Stāsts par to, kā viņš veido attiecības ar saviem pacientiem, sabiedrību un pārējo pasauli. Tā ir visvērtīgākā lekcija, ko medicīnas students var dzirdēt. Arī es īpaši atceros dažas lekcijas. Piemēram, profesora Hnoha lekcija par ārsta ētiku iedeva pamatu visam mūžam, nekad neesmu to aizmirsis, bet esmu nodevis zināšanas tālāk jauniešiem kolēģiem. Turklāt tā bija tikai vienas stundas lekcija. Svarīgi ir veidot ārsta personību, ne tikai sniegt zināšanas. To var apliecināt daudzi bijušie studenti.

Kāds būtu Jūsu novēlējums RSU, domājot par tās nākotnes attīstības stratēģiju?

Es novēlētu RSU saglabāt, spēcīnāt un kvalitatīvi attīstīt tās pamatkodolu – medicīnas studijas. Vēl viens ieteikums ir sociālo zinātņu studentiem izmantot RSU unikālo resursu – anatomikumu, lai labāk izprastu cilvēka būtību, ne tikai lasītu par to grāmatās.

Vēlos arī sirsnīgi sveikt RSU saimi 60.jubilejā un novēlēt veiksmi un izturību iecerēto mērķu sasniegšanā, lai augstskolas 100.jubilejā varētu ar lepnumu teikt, ka RSU ir viena no labākajām un prestižākajām augstskolām Eiropā!

Saistītas tēmas

[Valdis Zatlers](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/pirmais-rmi-izlolotais-valsts-prezidents>